

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

МЕТОДИКА

**за мониторинг, контрол и
последваща оценка при
изпълнението на политиката за
устойчиво местно развитие и
привличане на инвестиции в
община Вълчедръм**

Януари 2014 година

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ	2 стр.
II. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ	3 стр.
1. МОНИТОРИНГ	4 стр.
2. КОНТРОЛ	11 стр.
3. ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА	12 стр.
III. УЧАСТИЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ПРОВЕДЕНОТО ОБЩЕСТВЕНО КОНСУЛТИРАНЕ	14 стр.
IV. ПРАКТИЧЕСКИ НАСОКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА МОНИТОРИНГ И ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА УСТОЙЧИВО МЕСТНО РАЗВИТИЕ И ПРИВЛИЧАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В ОБЩИНА ВЪЛЧЕДРЪМ ЧРЕЗ МЕТОДА МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ	16 стр.
V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	21 стр.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Методика за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Вълчедръм, наречена по-нататък за краткост „Методиката“ е разработена на основание възложена обществена поръчка с предмет: обособена позиция №1 – „Разработване и въвеждане на правила и методики за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на общински политики“ (Дейност 4 от проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в община Вълчедръм“).

Изпълнението на възложената дейност допринася и за постигане на специфични цели – 1 и 2 на проекта, а именно: Въвеждане на механизми, правила и методики за мониторинг и контрол при разработването и изпълнението на общински политики и Ефективно стратегическо планиране и разработване на документи, чрез прилагане на методики за мониторинг и контрол.

Проектът е финансиран по линия на Оперативна програма „Административен капацитет“, съгласно Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен № 13-13-81/17.10.2013, Приоритетна ос I „Добро управление“, Подприоритет 1.3 „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики“, бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07“.

Разработването на Методиката се извършва след изпълнението на Дейност 3 от проекта, а именно „Обществено консултиране на общинските политики“. Проведеното обсъждане с всички заинтересовани страни гарантира качество, пълнота и широка гражданска подкрепа на местните политики в Община Вълчедръм. Обсъдените проблеми, относно политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, както и събраните мнения и предложения от заинтересованите ще се приложат при разработването на документите, които ги регламентират и същите са включени в отделен раздел на настоящата методика.

Методологията ще се приложи на практика при изпълнението на следващите дейности по проекта, насочени към разработване на планови, стратегически документи и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие на община Вълчедръм 2007 -2013 г.

Изготвената Методика е **рамков документ**, който предоставя общи насоки и препоръки, както и подпомага Община Вълчедръм при планирането, подготовката и провеждането на мониторинга и последващата оценка на изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

Местните власти имат потребност да укрепят икономическия капацитет, да подобрят инвестиционния климат и да повишат производителността и

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

конкурентоспособността на местните фирми, предприемачи и работници. Способността на общностите да подобрят качеството на живота, да създадат нови икономически възможности и да се борят с бедността зависи от степента на осмисляне на процесите на устойчиво местно развитие и от уменията да се действа стратегически в непрекъснато изменящото се и все по-конкурентно пазарно стопанство.

Целта на устойчивото местно развитие е да се изгради икономическия капацитет на дадена община или район, за да се подобри неговото икономическо бъдеще и качеството на живот за всички. То е процес, чрез който партньорите от общественения, частния и неправителствения сектор работят колективно за създаване на по-добри условия за икономически растеж и създаване на работни места.

Успешната частна инициатива и плодотворното партньорство между общественения и частния сектор създават богатството на местните общности. Частната инициатива обаче се нуждае от благоприятна икономическа среда, за да осигури благосъстояние. Органите на местното самоуправление играят съществена роля за създаването на подходяща среда, в която фирмите се развиват и успяват. Местното икономическо развитие по своя характер представлява партньорство между деловите среди, интересите на общността и органите на местно самоуправление. По принцип устойчивото местно развитие се планира стратегически от общината съвместно с партньорите от обществения и частния сектор. Изпълнението се осигурява от обществения, частния и неправителствения сектор в зависимост от способностите и силните страни на всеки участник.

В тази връзка **целта на настоящата Методика** е създаване на системен подход за участие на местната власт и органа на местно самоуправление в община Вълчедръм в сътрудничество с гражданите от общината, неправителствени организации, търговски дружества, сдружения, обществени и кметски съвети, общинската администрация на община Вълчедръм за оптимизиране на процесите на стратегическо планиране и въвеждане на механизми за разработване и ефективно управление на политикта за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

Разработването и въвеждането на правила и методики за мониторинг и контрол при изпълнението на конкретни политики е задължение на органите, компетентни да изпълняват отделните политики.

За да има добро партньорство между местната власт и гражданското общество при формиране на всички местни политики, трябва да има правила и процедури, които да се прилагат и спазват. Необходимо е добро познаване на нормативната база, защото:

1. Общинските политики, както всички публични политики се разработват в съответствие със законовите и подзаконовите актове за развитие на отделните стопански и нестопански дейности и отрасловите стратегии.

2. Общинските политики се прилагат чрез приети от Общинския съвет стратегии,

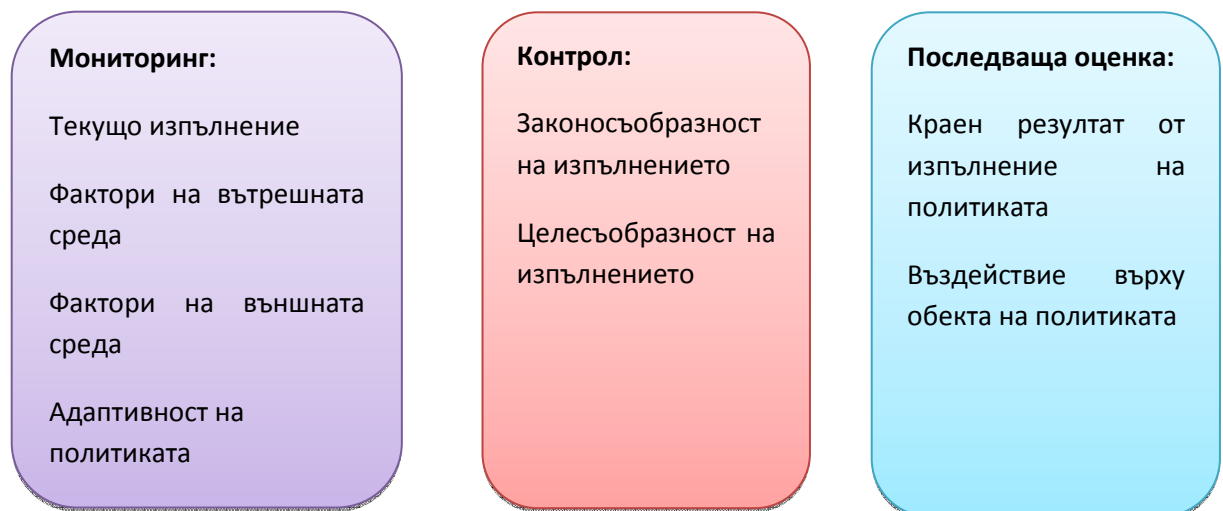
програми, планове и концепции, и с индивидуални административни актове на кмета на общината. Всеки от посочените стратегически документи е съставен от следните структурни елементи: мисия; визия; цели; приоритети; мерки с индикатори; дейности; принципи.

II. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Процесът на управление на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции се състои от пет важни стъпки и измерения:

- а/ Задълбочено запознаване с проблема = **стратегическо планиране**
- б/ Формулиране на правилни решения = **разработване на политики**
- в/ Реализиране на решенията = **прилагане на политики**
- г/ Проверка на прилагането и оценка на процесите = **мониторинг/наблюдение и оценка**
- д/ Предприемане на последващи - коригиращи и превантивни действия = **контрол** и подобряване на процесите

Със следващата схема се представя взаимовръзката между съдържанието на трите термина – МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ И ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА, но тяхната идентификация не налага формулирането на демаркационна граница, поради функционалната им обособеност като административни понятия:

1. МОНИТОРИНГ

Мониторингът е наблюдение и оценка на изпълнението на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции чрез системно и непрекъснато събиране и анализ на информация за изпълнението на политиката и постигането на поставените цели и планираните резултати.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мониторингът на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции е един от основните инструменти на доброто управление при упражняването на местното самоуправление и затова той трябва да се разглежда като неразделна част от процеса на вземане на решение и управление на цялостния цикъл на разработване и изпълняване на тази политика.

Ключов елемент от мониторинга е систематизирането на определена информация свързана с факторите на въздействие върху обекта на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции. Независимо от това дали факторите са вътрешни или външни, настъпилите промени в техните стойности са определящи за хода и изпълнението на тази политика.

Мониторинга се базира на възможността за правилно планиране и осигуряване на адаптивност на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, с цел оптимизиране въздействието на вътрешните фактори и съобразяване инструментите на политиката със състоянието и величината на външните. В този контекст той следва да се възприема преди всичко като вътрешно-присъща управленска функция, изведена на публично ниво, тъй като общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, е ориентирана към задоволяване на определени потребности на населението от общината.

Основната задача за постигане на целта на мониторинга върху политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции е да се следят и измерват постигането на нейните цели, в хода на изпълнение и при необходимост да се направят своевременни промени в подхода (начина) на нейното изпълнение.

Мониторингът и оценката дават възможност целевите групи и заинтересованите страни да се въвличат в самоопределяне на техните нужди, в предлагането на приложими решения, в мобилизирането на наличните ресурси, при получаването на адекватна оценка за резултатите и страничните ефекти от реализацията на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

По-често срещани въпроси, на които се търси отговор при мониторинга, анализа и оценката на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, са:

- Какви са последиците от политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции за различните групи бенефициенти, заинтересовани страни, засегнати общности?
- Какво е разпределението на положителните резултати от политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции между отделните ползватели и други заинтересовани страни?
- Има ли непредвидени странични ефекти от осъществяването на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции и какви са възможните мерки

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

за тяхното неутрализиране?

- Има ли рискове, които заплашват успеха на реализацията? До каква степен възможностите за усъвършенстване на дейностите се съчетават с избягване на рисковете за отрицателни последици?
- Каква институционална и организационна среда е необходима за осигуряване на участие на заинтересованите страни в реализацията на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, нейната оценка и развитие?
- Има ли изграден капацитет за осъществяване на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции на всички равнища и какво е необходимо за неговото увеличаване?

Основни принципи за осъществяване на мониторинга са:

1. Прозрачност - осигуряване на отворени канали за общуване между местните общности и служителите от общинската администрация, като процедурите и информацията трябва да са видими (пряко достъпни) за обществото, за да се осигури публично вземане на решения;

2. Публична отчетност - предоставяне на информация в каква степен политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции постига своите цели, доколко рационално са използвани публичните ресурси, какви са обществените въздействия и т.н. Така се дава възможност на заинтересованите страни да предоставят и да получават информация, която има решаващо значение за разкриването на злоупотреби и защита на интересите им.

3. Съгласуваност между субектите - създаване на обратна връзка и взаимно предоставяне на информация за постигане на ефикасност и ефективност на мониторинговия процес и постигане на съгласие за съвместни действия при необходимост и съвместно обсъждане и оформяне на изводите.

4. Обективност и безпристрастност - осигуряване на действителна (вярна) информация и формулиране на справедливи изводи и препоръки независимо от вътрешното съзнание на лицата участващи в мониторинговия процес и при вземане на управленските решения;

5. Независимост - самостоятелност на субектите при изпълнение на определените им правомощия за осъществяване на мониторинга.

Ролята на мониторинга се отнася до:

1. Създаване на взаимовръзка между потребностите на местните общности и политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции на община Вълчедръм, което ще осигури реална защита на интересите на местните общности;

2. Осигуряване на информация за органите на местното самоуправление, относно постигане на целите и ползите от общественото въздействие от изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции;

3. Подобряване на административния капацитет за изпълнение на действащите общински политики и качеството на планирането и програмирането на общинските политики за следващия планов период.

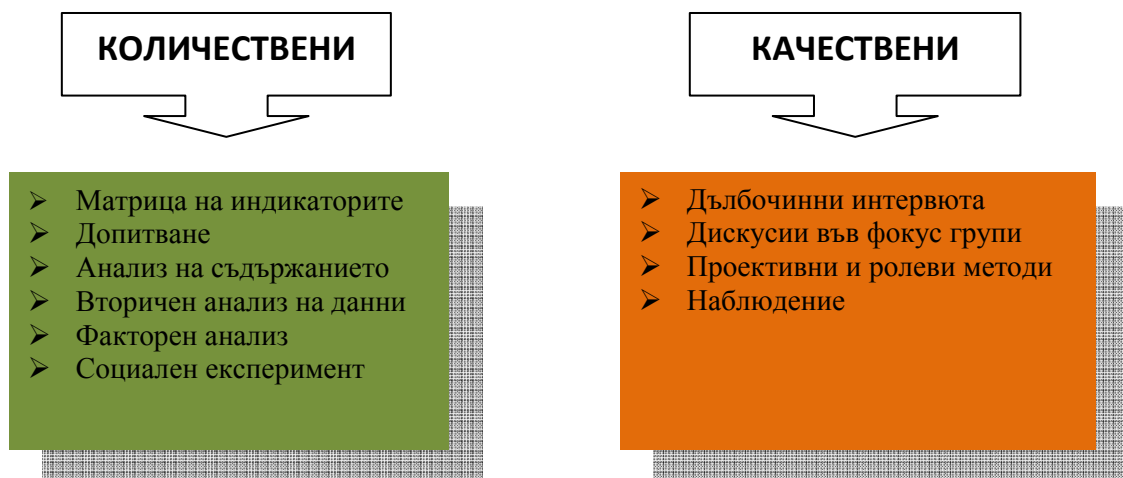
Видове мониторинг

Мониторингът може да бъде вътрешен и външен, като изборът между вътрешно или външно извършване се определя от редица фактори - цел на оценката, срокове, разполагаеми ресурси и експертен потенциал др.

1. *Вътрешният мониторинг* се извършва от служителите в съответната администрация. При него се акцентира върху разпределението на наличните ресурси, разходването на отпуснатите средства, изпълнението на задачите, спазването на сроковете, възникването на непредвидени обстоятелствата, предлагането на уместни промени, внасянето на своевременно корекции, както и върху установяването на действителния напредък в прилагането на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции. Проблемите при вътрешния мониторинг са свързани с проява в някои случаи на необективност и зависимост.

2. *Външният мониторинг* се извършва от независими от съответната администрация експерти или юридически лица. Той създава допълнителна сигурност по отношение на независимостта, откритостта, обективността и прозрачността при оценката на междинните и крайните резултати. Специално внимание се обръща на точното съответствие с приетите правила и на ефективното усвояване на финансовите средства. Проблемите при външния мониторинг са свързани с по-голямата тромавост поради неравномерно и ненавременно получаване от администрацията на необходимата информация.

Методи за осъществяване на мониторинг

Ще разгледаме само основните принципи на различните методи, без детайлно да се описва тяхната технология и вариации.

Групата на **количествените методи** е съставена от следните видове методи:

❖ **Матрица на индикаторите.**

Той е ключов по отношение мониторинга и последващата оценка на политиките. Разработва се Матрица на индикаторите с цел се избегне разминаването между косвеното въздействие на инструментите на политиката и необходимостта от обективизиране на тяхното въздействие. Тя представлява таблица, в която се представят показатели, върху които общинската администрация въздейства пряко - *индикатори за продукт* и показатели, които еднозначно описват (характеризират) обекта на въздействие на политиката - *индикатори за въздействие*.

Всеки индикатор за продукт се характеризира със своята мерна единица, начална и целева стойност. В таблицата се попълват хронологично и регулярно постигнатите стойности на индикатора, като регулярността на попълване се определя съобразно естеството и срока на конкретната политика. По този начин, в хода на изпълнение на политиката се създава актуална и коректна база данни от индикатори, която позволява да се провери: хода на изпълнение на политиката, конкретни количествени постигнати резултати и степен на тяхното въздействие върху обекта на политиката (т.е. какви промени са постигнати - обективно и количествено измеримо). В случай, че постигнатите целеви стойности на индикаторите за продукт не водят до резултат на въздействие се оценяват факторите с външно влияние и се предприемат мерки за корекция на инструментите на политиката или самата матрица на индикаторите.

❖ **Най-разпространеният количествен метод за събиране на информация е допитването.** То може да бъде изчерпателно или извадково в зависимост от това, дали се достига до всички единици от дадена съвкупност, или е подбрана само част от тях. Обособени единици на изследването могат да бъдат не само отделни лица, но и различни социални обекти, обединени от някакъв общ признак - домакинства, училища, болници, общини и др. Пълното множество от такива единици се нарича генерална съвкупност. Когато броят на единиците в генералната съвкупност е твърде голям, за да бъдат обхванати всички, се избира една част от тях (т.нар. извадка) за участие в допитването. Начинът, по който се определя тази част, се нарича метод на подбор.

❖ **Анализ на съдържанието.** При този метод се изучават мнения, нагласи, позиции, които вече са отразени върху текст, визуален или аудиоматериал. Например, ако е необходимо да се проследят обществените настроения по даден въпрос в определен период, предшестваш събирането на информация, възможно е да се направи анализ на съдържанието на материалите в местната преса (информации, анализи, коментари, снимки и др.), засягащи съответния проблем. Този метод проучва

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

структурата на комуникацията, стремейки се да даде отговор на пет основни въпроса: кой съобщава нещо, какво е съобщението, към кого е отправено то, как и с какъв ефект е разпространено.

❖ **Вторичен анализ на данни.** При него са събират данни за вече отминал период, необходима е предварителна информация, за да се осъществи оценката или няма достатъчно време и/или възможност да се провежда самостоятелно изследване за събиране на нова информация, могат да се потърсят статистическа информация или данни от вече проведени изследвания. Тази информация се анализира отново от гледна точка на актуалния изследователски проблем и ако е необходимо и възможно, данните от наличните проучвания се подлагат на вторична статистическа обработка. Това дава възможност да се проследят мненията и нагласите на онези специфични групи, които са обект на конкретната оценка.

❖ **Факторен анализ.** Представлява идентификация на основните фактори с най-висока степен на въздействие върху обектите на общинската политика. Измерването на степента на въздействие се реализира посредством иконометрични и социологически методи, съобразени с естеството на политиката и нейният обхват, като в резултат от неговото изпълнение се формира набор от външни фактори с най-висока емпирично изведена стойност на въздействието си върху обектите на съответната политика. В хода на изпълнение на тази политика външните фактори се наблюдават и при необходимост (съществено изменение в текущата стойност на някой от тях) се предприемат мерки за адаптиране на инструментите на политиката към тези външни промени.

❖ **Социален експеримент.** Използва се в редки случаи и се отнася до реализирането на единични проекти и прилагането на пилотни инструменти, с цел да се въведат добри практики. Социалният експеримент има основна роля в намиране на баланса между разходвани ресурси и постигнат резултат. Той се прилага в случаите в които положителният резултат е еднозначен и безспорен, но масовото прилагане на съответната практика е с висока разходна норма.

Групата на **качествените методи** е съставена от следните видове методи:

□ **Дълбочинни интервюта** - метод на проучване при който се идентифицират основни проблеми и причинно-следствени връзки, както и възможни подобрения. Дълбочинните интервюта са техника за качествени проучвания, при която се провежда разговор между изследователско лица и изследвано лице в рамките на половин до един час. Изключително подходящо е прилагането на метода при проучвания в области и тематика изискващи задълбочено обсъждане, или извличане на информация от експерти, както и при изследване на лица, които поради общественото си положение или разбирания не биха присъствали на други изследвания. Обикновено се прилагат при изследване на стандартни въпроси. В сценария се планират темите на разговора и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

някои водещи въпроси с или без предварително приготвен сценарий.

□ **Дискусии във фокус групи** - структурирани или модерирани срещи на заинтересовани лица в обхвата на съответната политика (обикновено до 10-12 души), при които се идентифицират основни проблеми и причинно-следствени връзки, както и възможни подобрения под формата на свободен разговор. Изключително подходящо е прилагането на метода при проучвания в области и тематика изискващи задълбочено обсъждане и генериране на идеи и мнения. Резултатите обикновено не са представителни но са достатъчно задълбочени и дават възможност за формиране на основни хипотези.

□ **Проективни и ролеви методи.** Представяват структурирани или модерирани срещи на заинтересовани лица в обхвата на съответната политика. Всяка група лица се поставят в определена ситуация изискваща взимане на решения, като на обсъждане се поставят отделни елементи от провежданата политика, а на участниците се поставя конкретна задача. Метода е близък до разработването на казус при който се формират групи с различни интереси, затова е подходящ за формиране обективен баланс на интересите при реализиране на политики.

□ **Наблюдение чрез участие (включено наблюдение).** Методът се състои във формирането на работна група за наблюдение въздействието на определената политика, преди всичко ориентирана към социалните проявления и резултати от изпълнение на политиката. Групата се състои от заинтересовани лица и експерти в съответната социална сфера, като присъствието на социален антрополог или аналогичен специалист е препоръчително. Методът е ориентиран към наблюдение процеса на въздействие и/или идентификация на проблеми и нужди от процесен тип. Конкретното прилагане се определя в зависимост от характеристиките на изследваната политика. Броя на експертните участници в групата за наблюдение следва да е преобладаващ. Целта на метода е да се възприема мнението на заинтересованите страни, но нейната работа е ориентирана към получаване на независима оценка за наблюдаваните обекти.

Осъществяването на мониторинга като процес, включва следните стъпки: Подготовка; Събиране на информация; Анализирание на информацията и определяне на силните и слабите страни, съответните възможности и заплахи; Изготвяне на мониторингов доклад; Връчване на мониторинговия доклад; Изготвяне на обобщен доклад от кмета на общината до общинския съвет, съдържащ и проект на план на действия за изпълнение на мерките, заложи в мониторинговия доклад; Одобряване на обобщения доклад с решение на общинския съвет.

Процесът на осъществяване на мониторинга, контрола и последващата оценка на изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции се организира от кмета на общината или от упълномощено от него друго длъжностно лице.

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

За резултатите се изготвя годишен доклад, който се одобрява от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Информацията от годишният доклад се ползва при изготвяне на междинната и последващата оценка на изпълнението на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции. Препоръчва се Годишният доклад да съдържа информация за: Същността на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции; Напредъка по изпълнението на целите, приоритетите и мерките ѝ; Възникналите проблеми и предприетите мерки за тяхното решаване; Осъществените мероприятия за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на тази политика.

За осъществяване на мониторинга се използват следните документи: Въпросници; Протокол за предаване на въпросниците; Протокол за приемане на попълнените въпросници; Анкетни карти; Протоколи от провеждане на публични мероприятия; Матрични карти за оценка на индикаторите; Мониторингови доклади.

2. КОНТРОЛ

Контролът е реализиране на проверка за изпълнение на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, както и предприемане на мерки за подобрене, съобразно получените резултати. Функционално контролните функции са ориентирани в посока на осигуряване законосъобразността и целесъобразността на инструментите на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, които две функционални направления се допълват взаимно.

Спецификата на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции предполага:

- ✓ законосъобразността да се контролира от преди всичко субекти посочени в Системата за финансово управление и контрол в Общината.
- ✓ целесъобразността чрез допълнителен контролен субект в лицето на представители на заинтересованите страни, което е абсолютно задължително и целево необходимо.

Контролът като основна функция на системата за управление има за цел да създаде условия за подобряване работата на общинската администрация и за формулиране на правилни управленски решения във връзка с изпълнението на политиката. Предвид разпределението в обхвата на работа и функционалните задачи, присъщи на контрола, *неговата основна задача е свързана с осигуряване на законосъобразност при изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, както и целесъобразност, изразяваща се в процеса на детайлизирано проследяване работата по изпълнение на ангажиментите на длъжностните лица по тази политика.*

Община Вълчедръм има разработена и функционираща вътрешна система за

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

финансово управление и контрол, която на практика покрива изискванията за контрол върху законосъобразността на прилаганите инструменти при изпълнение на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

В този смисъл съществуващите субекти на контрол, вътрешни за общината и техните правомощия се уреждат от действащата вътрешна система за финансово управление и контрол. Формите и методите на работа за тях се предопределят от нормативните изисквания с вътрешен и външен характер.

Що се отнася до външните контролни субекти тяхната роля и функции са определени, съобразно специфичните задачи на външния контрол:

1. Агенцията „Държавна финансова инспекция“ (АДФИ)

Осъществяваща инспекция на спазване на бюджетната дисциплина във връзка с изпълнение на общинските политики. Обхвата и съдържанието на задачите по контрол, които се изпълняват от АДФИ са законово регламентирани, а методиката на работа и конкретния инструментариум е възприет и утвърден нормативно. Предвид структурата и задълженията на субектите на контрола, методиката на работа на вътрешните субекти и на АДФИ, в качеството ѝ на външен контролен орган са детайлизирани и ясни като съществуваща и въведена практика.

Етапността на изпълнение на контролните функции има условен характер, защото процеса по контрол на законосъобразността и целесъобразността не може да бъде еднократен или епизодичен акт, въпреки, че външният контролен орган АДФИ, осъществява своите проверки с определена честота и следвайки етапност на работа съобразно своята методология на работа. Освен планови инспекции, АДФИ осъществява извънпланови инспекции при постъпване на сигнали за нередности и/или измами. Вътрешните контролни органи осъществяват периодични проверки съобразно необходимостта от поемане на задължения и извършване на разходи по изпълнение на отделните политики.

2. Контролен съвет.

Определя се с решение на Общинския съвет на общината, като неговите правомощия се отнасят до проверка на сроковете за изпълнение на конкретни дейности и задачи от програмите за изпълнение на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции и изпълнение на одобрените мерки към тях. Практически той проследява в детайли процеса по изпълнение на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, като при необходимост изисква специфична информация за проверка целесъобразността на предприетите действия от гледна точка реализирането на конкретни мероприятия, дейности, проекти и други.

За осъществяване на контрола от Контролния съвет се ползват следните методи: Проверка на документи; Изискване на справки; Осъществяване на анкети чрез въпросници; Изискване на писмени обяснения; Детайлизация на резултатите.

При осъществяване на контрола, контролният съвет използва следните документи:

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Въпросници; Контролни листа; Обяснителни записки; Доклад за напредъка.

Контролният съвет осъществява проверки на всеки шест месеца. За целите на своята проверка, Контролният съвет има право да изисква с писмо съответни справки от общинската администрация, като писмото се адресира до Кмета на общината с копие до координатора по изпълнение на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

От трите вида контрол - предварителен, текущ и последващ, контролният съвет ще осъществява само текущ и последващ контрол. Предварителният контрол се осъществява от вътрешните контролни органи.

3. ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА

Последващата оценка на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции е заключителната фаза на интервенцията „Оценка“ от инструмента „Мониторинг“. Тя е процес и краен резултат от измерване на количествени и качествени характеристики на разработените документи и тяхното изпълнение на база предварително определени изисквания за постигане на определени резултати, за въздействия върху местните общности, за удовлетворяване потребности чрез специално събрана и анализирана информация.

Важно е да се подчертае, че последваща оценка трябва да е независима. Резултатите от нейното изпълнение са изходна база за разработване и структуриране на политиката в нейната следваща фаза или планов период.

Отчитайки факта, че тази оценка е предмет на външна консултантска услуга, настоящата Методика може да дава насоки какво трябва да съдържат тези видове документи, без да разработва образци на документи.

Основните компоненти на последваща оценка на общинската политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции са:

1. *Преки резултати от провеждане на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.*

В рамките на самата последваща оценка на изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, от субектите на вътрешния мониторинг се осъществяват бързи оценки на индикаторите, чрез метода „матрица на индикаторите“. Този метод сформира необходимата база данни за реална и обективна преценка степента на постигане на количествените цели от изпълнение на политиката. Наличието на попълнена матрица на индикаторите към датата на приключване изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции се явява инструмент на последващата оценка, който дава рамката на обективното количествено оценяване на резултатите от провежданата политика, и на прилаганите от нея инструменти (методи, дейности, мероприятия,

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проекти и др.).

2. Въздействие върху обекта на общинска политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

Като компонент на оценката, въздействието се отнася до обективни характеристики на обекта на политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, от една страна и субективното възприятие на резултатите от изпълнението на политиката от страна на пряко заинтересованите страни. За измерване въздействието на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции се прилагат статистически и социологически инструменти, базирани на методите за мониторинг описани по-горе.

3. Причинно следствени връзки между преките резултати и полученото въздействие, в т.ч. изводи за формулиране на следваща фаза на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

Причинно следствената връзка може да бъде статистически значима или не. И в двата случая изводите са важни от гледна точка продължаващата фаза или период на изпълнение на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции и определянето на съответните показатели като значими и/или спомагателни в рамките на нейното планиране. Последващата оценка, в този смисъл е и своеобразна подготовка за изпълнение на следващия етап на политиката, доколкото дори тя може да не е формулирана като изричен документ, обхватът и предметът на политиката не се променя.

Изборът на конкретен методически подход за реализиране на оценката е ангажимент на външния консултант. Консултантът следва да извърши преглед на получените резултати от Матрица на индикаторите, като същевременно осъществява одит на изпълнението и оценка на показатели (benchmarking).

Осъществяването на последващата оценка като процес включва следните шест стъпки: Подготовка на оценката; Избор на външен консултант за разработване на последващата оценка; Събиране на информация; Анализирание на информацията; Изготвяне на Доклад за последваща оценка; Връчване на Доклада за последваща оценка; Обсъждане на Доклада за последваща оценка. Подготовката на последващата оценка започва след издаване на заповед за осъществяване на последваща оценка и сключване на договор за възлагане на обществена поръчка за осъществяване на последваща оценка от външен консултант. Тук следва да се има предвид, че възлагането на обществена поръчка за избор на консултант за последваща оценка, изисква разработването на техническа спецификация, структурата и съдържанието на която се определят от разработените документи по планиране изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, както и от настоящата Методика.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

III. УЧАСТИЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ПРОВЕДЕНОТО ОБЩЕСТВЕНО КОНСУЛТИРАНЕ

Партньорството предполага "възможно най-широки консултации сред всички съответни институции – регионалните и местните власти, други компетентни органи, включително и тези, отговорни за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, икономически и социални партньори."

Принципът за партньорство и овластяване е основен базов елемент в хоризонталните политики на ЕС. Никой друг принцип не би могъл да бъде приложен на практика и обществено контролиран без залагането на механизми за консултиране и участие на всички заинтересовани страни в процесите на планиране и изготвяне на политики.

Препоръчва се ефективното партньорство, което изисква ранно включване на партньорите в подготовката на програмите, бюджетирането, управлението, наблюдението и оценката на политиката. Опитът показва, че инвестирането в разширено участие на един ранен етап от цикъла на програмиране се изплаща чрез по-благоклонното приемане и подкрепа от страна на партньорите на по-късен етап. Координираният принос на всеки от партньорите на всички равнища е необходим и полезен, тъй като засилва единодушното приемане на предложените мерки. Координацията е ключов момент за ефективността, тъй като ангажиментът трябва да бъде поддържан, а приносът на различните страни – организиран.

Много е важно, ако е възможно, да се ангажират правилните партньори за съответната работа в точното време от самото начало на процеса на планиране. Тук трябва да се подчертае приемствеността на представителството на партньорите. Важно е да се ангажират местни партньори, за да се разработят документи, които отговарят на местните нужди и са по-широко приети на местно ниво.

Съществуват няколко принципни начина на включване на заинтересованите страни:

1. *Предоставяне на информация* – заинтересованите страни получават информация за това, което вече е решено и планирано, за политики и програми, които вече са факт.

2. *Консултации* – заинтересованите страни се консултират за бъдещи политики и програми. При консултациите не се поема ангажимент мненията и становищата на заинтересованите страни да бъдат взети под внимание.

3. *Функционално участие или сътрудничество* – заинтересованите страни са насърчавани да сътрудничат с оглед постигане на целите на политиката.

4. *Интерактивно участие или упълномощаване* – заинтересованите страни създават съдружия и партньорства с вземащите решения и провеждащите политиката или програмата още на ранните етапи от подготовката и разработването им, както и през целия период на тяхното осъществяване, мониторинг и оценка. Така се

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

извършват прехвърляне на част от контрола върху вземането на решения и използването на ресурсите към заинтересованите страни, както и споделяне с тях на отговорността за резултатите от политиката.

5. Участие по инициатива на самите заинтересовани страни, когато те самите проявяват инициатива да бъдат включени в осъществяването, мониторинга и оценката на политиката.

Възможностите за такова участие до голяма степен зависят от това, до каква степен политиката създава благоприятни условия и предпоставки за разгръщане на самоинициатива, както и от волята на вземащите решения и носещите отговорност за реализация на политиката.

Предложения от проведеното обществено консултиране

В община Вълчедръм е проведена анкета и разговори с граждани по различни теми, част от които са свързани с устойчивото местно развитие и насърчаване на инвестициите. Анкетата е публикувана на сайта на Община Вълчедръм и е разпространена и чрез Центъра за информация и услуги в сградата на Общината, за да могат повече граждани да я попълнят.

Основно мненията са свързани с необходимостта от привличане на инвестиции за подобряване на инфраструктурата /социална, образователна и здравна/; развитие на леката промишленост за преработка на селскостопанска и животинска продукция; изграждане на местна и общинска борса. Изразено е становище в част от анкетираните за развитие на публично-частното партньорство /ПЧП/. В тази посока е необходимо да се привлекат специалисти, компетентни по темата, за запознаване на гражданите какви са възможностите за прилагането на ПЧП.

Посочено е, че за да има устойчиво местно развитие е необходимо разкриване на работни места с цел задържане на младите хора, както и проучване на трудови навици и технически възможности за инвестиции в района в зависимост от природо-климатичните условия в община Вълчедръм. Например: Равнинният характер предлага прекрасни условия за развитие на растениевъдството и за механизизирана обработка на земята. Подходящ климат. Наличие на водни ресурси - преминава р. Цибрица, която е II категория, два функциониращи язовира – в землищата на с. Септемврийци и на с. Бъзовец – с основна дейност "Отглеждане на риба" и други.

Препоръчва се взаимообвързаност между отделните отрасли и инвестициите в тях.

Мнението на анкетираните е, че за насърчаване привличането на инвестициите и участието на гражданите в този процес е необходимо повече публичност и прозрачност на тези процеси.

От значение за устойчивото местно развитие е подобряване на обществения ред и опазване на селскостопанската продукция.

Изводът, който може да се направи от общественото консултиране е следния:

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Налице е всеобща потребност за развитие на отрасли, за които в община Вълчедръм има необходимите природни дадености. Гражданите изразяват желание за участие във формирането на местните политики и бъдещото развитие на общината.

IV. Практически насоки за осъществяването на мониторинг и последваща оценка при изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Вълчедръм чрез метода Матрица на индикаторите

Поставянето на целите на мониторинга или оценката е целесъобразно да бъдат съобразени с правилото SMART. SMART е акроним от Specific (конкретни), Measurable (измерими), Accepted (приемливи), Realistic (реалистични) и Time-dependent (обвързани със срокове). Това означава те да бъдат:

1. Конкретни – достатъчно точни и ясни, да не дават възможност за различни тълкувания, да бъдат разбирани по еднакъв начин от всички.
2. Измерими – да определят желано бъдещо състояние, така че да е възможно да се провери дали целите са постигнати, или не. Желателно е целите да имат количествено изражение или да се основават на комбинация от описание и скали за измерване.
3. Приемливи – да бъдат приети от всички, от които се очаква да поемат отговорност за тяхното постигане.
4. Реалистични – да бъдат амбициозни, но изпълними, смислени и мотивиращи за тези, които отговарят за постигането им.
5. Обвързани със срокове – изпълнението им да бъде свързано с определена дата или период.

За осъществяването на мониторинг и последваща оценка при изпълнението на политика за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Вълчедръм се препоръчва използването на метода „Матрица на индикаторите“, описан по-горе.

Прилагането на метода и неговото значение се основава на следното:

1. При разработването на общински политики, всички нормативни документи и методически указания с нормативен характер и произход извън общината налагат практиката на работа с индикатори. По този начин подходът систематизира прилагането на индикатори като основен инструмент за наблюдение и оценка в хода на изпълнението на проекти и политики в рамките на общинската администрация, без при това да противоречи, а само да допълва и създава организация при неговото прилагане;

2. Независимо от съществуващата практика се наблюдават редица грешки и неточности при избора и отчитане на показателите при изпълнение на политики или реализирането на отделни проекти, като инструмент за постигане целите на общинските политики. Тези неточности и затруднения са свързани с некоректното или недалновидното идентифициране на индикаторите още на етап планиране на

общински политики. Разглеждането и детайлизирането на метода ще допринесе за повишаване административния капацитет на Общината в този контекст;

3. Метода на Матрица на индикаторите е основополагащ, както за мониторинга, така и при последващата оценка, като при това е предвидено набирането и поддържането на информацията да се реализира от страна на служителите в общинската администрация. Поради тази причина правилното и далновидно разработване и прилагане на матричната форма като инструмент е от решаващо значение за успеха на предписаните правила.

Използването на система от ключови индикатори има няколко *важни положителни функции*:

- подпомагане на стратегическото планиране, разработването и усъвършенстването на публичните политики и програми;
- измерване степента на реализация на публични политики и програми и постигането на ключови обществени цели;
- оценяване на ефективността и ефикасността на дейността на публичните институции при реализацията на публичните политики и програми;
- осигуряване на прозрачност за работата на публичните институции и реализиране принципите и практиките на доброто управление;
- проследяване на напредъка в развитието на важни обществени сфери въз основа на обективни, достоверни и надеждни емпирични данни;
- извършване на международни сравнения за позицията на страната по определени критерии.

Основополагащата същност на инструмента Матрица на индикаторите се състои в идентификация на индикатори за наблюдение хода на изпълнението и отчитане крайния резултат от прилагане инструментите на политиката.

Разграничават се два типа индикатори:

1. Индикатори за продукт, които представят количествено измерими параметри на пряко въздействие. Тези индикатори често хармонизират с количествените стойности заложили като „работа, която следва да се извърши от Общината“, за да се постигнат целите. Ключов момент тук е прякото въздействие.

2. Индикатори за въздействие, които представляват очакваният краен ефект на реализираната политика, като го характеризират количествено и обективно. Обикновено тези индикатори се определят лесно, тъй като целите на политиката са свързани с техни проявления.

Индикаторите за въздействие се отнасят към по-широките последици от политиката извън прякото и непосредствено влияние върху целевите групи. Те включват например средносрочни въздействия върху: а) преките адресати или бенефициенти; б) хора или организации, към които политиката не е пряко насочена; в) непредвидени въздействия.

Планирането на инструмента се реализира чрез избора на индикаторите и попълването им в таблиците - съответно за Индикатори за продукт и Индикатори за въздействие.

Особено важно е да се отчитат следните характеристики:

1. Всеки индикатор се отнася към Специфична цел от политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

При разработването на конкретен стратегически документ за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции се определят обща и специфични цели.

Препоръчва се към всяка цел да бъдат определени конкретни индикатори - минимум по 1 за продукт и 1 за въздействие, тъй като по техните стойности ще бъде оценен успеха на политиката към съответния период на мониторинг или при последващата оценка.

2. Източник на информация.

Задължително следва да се направи предварителна проверка за това, кои лица, или структурно звено или институция събира необходимата информация и до колко данните са достъпни за административно отговорния за попълването на Матрицата служител в Общината. Най-често срещаните проблеми при коректното определяне на индикаторите за въздействие са свързани с наличието на последваща информация за тях. По някои индикатори е налична и се поддържа информация от НСИ. За други обаче не се поддържа от официалните институции и при попълването на данните за показателя ще настъпят проблеми. Това не означава, че подобен индикатор задължително следва да се елиминира, тъй като неговото значение може да бъде от изключителна важност за съответната политика, но ще се наложи да бъде разработена методика за изчисляване на показателя или подобна задача да бъде възложена на външен изпълнител.

3. Мерна единица и базова стойност на индикатора.

Определянето им е необходимо, за да се отчита точно постигнатият ефект от изпълнението като се демаркира съществуващото положение към момента на стартиране на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

4. Целева стойност на индикатора, тоест каква стойност се планира или очаква да бъде постигната за съответната характеристика на обекта на интервенция при реализиране на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в пълния ѝ обем.

Техническото изпълнение на процеса по попълване на матрицата се възлага с изрична заповед и се изпълнява към всеки един от периодите, в които е предвидено провеждане на мониторинг или при завършване на политиката като работна фаза или планов период. Стойностите на индикаторите се попълват с натрупване, като се

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

отразява и процентното изпълнение за периода като разликата между стойността за периода с натрупване и базовата стойност се разделят на разликата между целевата стойност и базовата стойност, а резултатът се представи в процент. Или:

$(\text{СТОЙНОСТ ЗА ПЕРИОДА} - \text{БАЗОВА СТОЙНОСТ}) * 100 (\text{ЦЕЛЕВА СТОЙНОСТ} - \text{БАЗОВА СТОЙНОСТ})$

Данните се попълват за всеки период, като се изготвя „актуален“ вариант на Матрицата, на база на който се отчитат постигнатите резултати по обекти и подобекти на мониторинга.

Могат да се формулират няколко **обобщени методически съвета** за разработването на индикатори за оценка на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции:

1. Започва се с прецизно дефиниране на целите, чието постигане се оценява, а не с конкретните индикатори. Валидността и приложимостта на индикаторите зависят от тяхната обвързаност с резултата, който трябва да се постигне.

2. Измерва се резултата с балансиран набор от индикатори. Единичните индикатори рядко измерват задоволително оценявания резултат.

3. Трябва да се използват възможно най-опростени индикатори, не изискващи големи разходи за тяхното следене. Винаги е по-изгодно да се използва информация от вече съществуващи източници, отколкото да се събират нови данни.

4. Тестват се чувствителността на индикаторите спрямо промените, които трябва да бъдат извършени. Индикаторите трябва да могат да регистрират положителните и отрицателните резултати, настъпващи при реализацията на оценяваната програма за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции.

5. Препоръчително е да се избягва създаването на погрешни стимули. Индикаторите трябва да стимулират постигането на желаните цели и резултати.

6. Индикаторите трябва да се ползват с доверие на прилагащите ги заинтересовани страни. Те трябва да бъдат ясни и за широката публика, без да се налага да бъдат подробно обяснявани.

Община Вълчедръм има приет Общински план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. (Решение № 228, Протокол № 31 от 25.10.2013 г. на Общински съвет – Вълчедръм). При обсъждане и приемане на общинския план е проявена компетентност, загриженост и отговорно отношение от всички общински съветници към устойчивото развитие на общината.

В анализа на икономическото и социално развитие на общината в раздел 1.6.1. Състояние на местната икономика, тенденции, конкурентоспособност и предприемачество на общинския план, е посочено, че структуроопределящи отрасли за местната икономика са селското стопанство и търговията, като водещо значение има селското стопанство. Структурата на селскостопанското производство и специализация определят характера на цялата територия и облика на населените

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

места. Земеделието е застъпено във всички селища на общината и има важна роля за цялостното ѝ развитие. През последните години отрасълът е основен източник на доходи за населението.

„Община Вълчедръм е петата община по принос в икономическите резултати на област Монтана. През 2011 г. в общината се произвежда 1% от продукцията в областта и заетата работна сила е 1,7% от общата заетост в областта. Дълготрайните материални активи през 2011 г. представляват 10,5% от тези на област Монтана. Предприемаческата активност в общината е по-ниска от средното за страната. Измерена с гъстотата на фирмите на 1000 човека тя е 23,5, което е под средното за страната равнище – 47,6 на 1000.“

В общинския план е посочено, че „промишлеността е слабо развит отрасъл, нетипичен за района на община Вълчедръм. На територията на общината има две фурни, един дървообработващ цех, шивашко предприятие и фирма за строителни материали. Структурата на промишлеността не притежава доминиращ характер над останалите отраслови структури“.

Конкретно по отношение на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, през периода 2014-2020 г. в общинския си план за развитие, община Вълчедръм си поставя за изпълнение Стратегическа цел 1: „Съживяване на местната икономика и създаване на работни места, чрез ефективно използване на ресурсите и привличане на инвестиции в селското стопанство, съпътстващи дейности и услуги за намаляване на безработицата и повишаване на доходите“. В Приоритет 1: „Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на малкия и средния бизнес и инвестициите в селското стопанство, създаване и развитие на публично-частни партньорства“ са предвидени конкретни мерки и дейности за: Стимулиране на местното предприемачество; Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие; Стимулиране на сътрудничеството и партньорството; Подпомагане развитието на устойчиво и високоефективно селско стопанство и други.

В Общинския план за развитие на община Вълчедръм за периода 2014-2020 г. са посочени конкретни индикатори за неговото изпълнение. Някои от тях имат отношение към изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции, поради което задължително следва да бъдат отразени и в конкретни стратегически документ на общината за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции – стратегия, план или програма, както и като индикатори за техния мониторинг.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В таблицата по-долу представяме кратка извадка от Матрицата на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие на община Вълчедръм, които индикатори имат отношение към настоящата Методика:

Стратегическа цел (СЦ) Приоритет (П)	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
ИНДИКАТОРИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ						
СЦ-1	Намаляване равнището на безработица	(%)	АЗ	1 г.	49,6	38
СЦ-1	Коефициент на заетост	(%)	НСИ	1 г.	24	29
СЦ-1	Коефициент на икономическа активност	(%)	НСИ	1 г.	36	40
ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ						
П-1	Стопански единици (предприятия) в община Вълчедръм	Брой	НСИ	1 г.	132	157
П-1	Приходи от дейността на предприятията	Хил.лв.	НСИ	1 г.	60 309	127 520
П-1	Договори за реализиране на ПЧП	Брой	Община Вълчедръм	4 г.	0	3
П-1	Реализирани проекти за ТГС	Брой	Община Вълчедръм	4 г.	0	2
П-1	Реализирани проекти за междуобщинско сътрудничество	Брой	Община Вълчедръм	4 г.	1	3
П-1	Съвместни проекти реализирани в партньорство с НПО	Брой	Община Вълчедръм	4 г.	0	3

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Разработването и въвеждането на настоящите правила за мониторинг, контрол и последваща оценка на изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Вълчедръм ще спомогне за оптимизиране процесите на стратегическо планиране, разработване и ефективно управление на местни политики в община Вълчедръм, чрез сътрудничество и партньорство с всички заинтересовани страни.

Методиката следва да се обсъди в съответната комисия към Общинския съвет на община Вълчедръм. Въвеждането ѝ ще се извърши с Решение на Общинския съвет на община Вълчедръм. Общинските съветници ще да бъдат привлечени в процеса на

Този документ е създаден в рамките на проект „Стратегическо планиране и ефективно управление на местните политики в Община Вълчедръм“ по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №- 13-13-81/17.10.2013, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящата Методика е въведена с Решение № 280, протокол 35 от 13.02.2014 г. на Общински съвет – Вълчедръм.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

изработване на политиките и обсъждане на документите, за да се чувстват съпричастни и ангажирани с последващия мониторинг и контрол на изпълнението им.

Представител на разработващия Методиката екип ще участва в обучение за прилагането ѝ. Чрез това обучение служителите на Община Вълчедръм ще се запознаят с Методиката за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на политиката за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Вълчедръм. Ще бъде повишен капацитета на Община Вълчедръм за разработване на местни политики в партньорство и координация със заинтересованите страни.